

• Kwart van de opbrengst

windmolenpark Zonzeel is voor gemeenten Drimmelen en Moerdijk

Windmolen draait voor 't hele dorp

Drimmelen en Moerdijk bereiken unieke constructie: elk een eigen windmolen op park Zonzeel. De opbrengsten van de 'dorpsmolen' komen ten goede aan de hele gemeenschap.

door Marja Klein Obbink

DRIMMELLEN/MOERDIJK/BREDA/ZUNDERT. Ruim 30 windmolens langs de A16 die samen 100 Megawatt aan energie moeten leveren. Voor die taak staan de gemeenten Breda, Drimmelen, Moerdijk en Zundert, die met de provincie hierover een convenant hebben gesloten.

Hoeveel windmolens er precies worden geplaatst is nog niet bekend, maar de gemeenten hebben al wel hun voorkeurslocaties aangegeven (zie kaartje).

...

'De 25 procent die we nu voor Zonzeel hebben bereikt is een unicum voor Nederland'

Martijn Messing 'kwartiermaker'

Uniek is de opstelling van de gemeente Drimmelen en Moerdijk. Het grootste windpark, met acht turbines, komt bij knooppunt Zonzeel, op hun grondgebied. Zij hebben 'harde' sociale randvoorwaarden gesteld, met de hulp van de coöperaties Duurzaam Drimmelen en Energiek Moerdijk.

Die voorwaarden komen er op neer dat alle opbrengsten ten goede komen aan de gemeenschap. Dus niet alleen aan de coöperatie waarvan de leden profiteren, zoals in enkele plaatsen elders in Nederland, maar aan de inwoners en bedrijven in de hele gemeente.

Hoe? Door als gemeente zelf een windmolen te (laten) exploiteren. Twee van de acht windmolens, die nu al 'dorpsmolen' worden genoemd, staat energieleverancier

Raethuys af aan Moerdijk en Drimmelen. Raethuys is onlangs uitgeroepen tot 'groenste' energiebedrijf van Nederland. Die constructie is goed voor 25 procent van de opbrengst van Zonzeel. Met de bedoeling om een groot draagvlak te creëren voor de windmolens 'in de achtertuin'.

„What's in it for me? Die vraag wordt vaak gesteld als het om windmolens gaat”, legt wethouder Hans Kuijpers van Drimmelen uit. „Mooi die windmolens, maar wat geef je ons er voor terug? Als gemeente heb je geen enkel juridisch instrument om een energiebedrijf te dwingen tot participatie.”

In de onderhandelingen voor knooppunt Zonzeel hebben Drimmelen en Moerdijk zich laten bijstaan door Martijn Messing. Deze 'kwartiermaker', zoals hij zichzelf noemt, heeft 35 lokale initiatieven van de grond geholpen. Zo ook het project 'Revival van de dorpsmolen', dat met leefbaarheids-subsidie van de provincie tot stand kwam. Doel: draagvlak voor windmolens verhogen door brede participatie. Messing: „Wij hebben ons laten inspireren door Denemarken. Daar worden energiebedrijven verplicht tot 21 procent participatie. De 25 procent die we nu voor Zonzeel hebben bereikt is een unicum voor Nederland. Windmolens zijn geen doel, maar een middel om 2000 huishoudens (voor een gemeente als Drimmelen) van energie te voorzien.”

Dat is uniek, bevestigt directeur Arthur Vermeulen van Raethuys. „Wij stellen de gemeenschap in de gelegenheid om twee molens te exploiteren, waarvan de baten ten goede komen aan de gemeenschap. Dat is anders dan een coöperatie waarvan alleen de leden profiteren.”

De plannen die Drimmelen vanavond in het gemeentehuis presenteert (Moerdijk deed dat eerder deze week):

- Gemeente 'krijgt' 1 windmolen
- Raethuys stort tot 27.000 euro per jaar in fonds (50 cent per Megawattuur)
- Dit fonds wordt beheerd door lokale stichtingen
- Raethuys betaalt provinciale en geen lokale leges. Het verschil - tienduizenden euro's - stort Raethuys in dat fonds
- Er komt een speciaal (laag) stroomaanbod voor de omgeving
- Bewoners en bedrijven kunnen tot 2 miljoen euro obligaties kopen, waarvan het beloofde rendement twee procent hoger is dan de (5 jaars-)depositorente op de markt.

De 'Zonzeel'-constructie reikt verder dan de 'sociale' opbrengst van de onlangs geplaatste drie windmolens bij Hazeldonk. Tweeduizend Bredanaars profiteerden van dit project door obligaties te kopen. „In de toekomst streven wij naar meer energieafname door inwoners en bedrijven”, aldus een woordvoerder van Breda.

In Zundert, de vierde gemeente langs de A16, doet men er het zwijgen toe. Haar voorkeurslocatie Hazeldonk-West is bij de provincie al bekend, maar de gemeente geeft geen commentaar. „Het zijn prille plannen, die we eerst willen bespreken met de raad.”

BEGIN 2016

- Ook al zijn er voorkeurslocaties, dat wil niet zeggen dat de windmolens daar ook komen.
- De provincie voert de regie in de planprocedure.
- Eerst komt er een milieueffectenrapportage, om de beste locaties langs A16 te bepalen.
- Dan volgt een inpassingsplan, waarin de locaties voor de plaatsing van windmolens staan.
- Tot slot geven gemeenten vergunningen aan projectontwikkelaars.
- De planprocedure start begin 2016.

